

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ: Ψηφιακά και Ιδρυματικά αποθετήρια στον Ελληνικό χώρο

Εκπαιδευτική ημερίδα: "Έργα ψηφιοποίησης υλικού – Διαχείριση Ψηφιακών Καταθετηρίων"
Βιβλιοθήκη Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, 2015

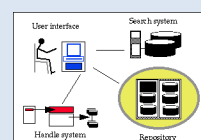
1

Βασικά Υποσυστήματα Ψηφιακής Βιβλιοθήκης

Τα υποσυστήματα εκφράζουν (συνεργαζόμενα) τμήματα με ανεξάρτητους ρόλους και σχεδιασμούς

Τα «βασικά» υποσυστήματα της δομής μιας τυπικής ψηφιακής βιβλιοθήκης είναι συχνά:

- Διεπαφή με τον χρήστη (User interfaces)
- Αποθετήριο δεδομένων (Repository)
- Σύστημα αναγνώρισης (ή προσδιορισμού ή ονοματολογίας –Handle system)
- Σύστημα αναζήτησης (Search system)

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

2

Τι είναι το ψηφιακό αποθετήριο;

- Πρόκειται για εφαρμογή ή σύστημα που χρησιμεύει στην ηλεκτρονική απόθεση, διαχείριση και ανάδειξη ψηφιακού περιεχομένου.
- Βασικές υπηρεσίες που μπορεί να παρέχει:
 - αναζήτησης
 - πλοήγησης
 - πρόσβασης στο περιεχόμενο
 - διαχείρισης περιεχομένου
 - ασφαλούς διαφύλαξης και διατήρησης του ψηφιακού υλικού
- Επιτρέπει την πραγματοποίηση μίας σειράς λειτουργιών όπως την αντιστοίχιση μεταδεδομένων με διεθνή πρότυπα, τη διάθεση του περιεχομένου σε διαφορετικές πλατφόρμες και τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων του υλικού.

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

3

Ορισμός

- Ένα ψηφιακό αποθετήριο είναι απλά το «μέρος» όπου αποθηκεύουμε, διατηρούμε και έχουμε πρόσβαση σε ψηφιακά αντικείμενα
- Τα ψηφιακά αντικείμενα μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύπλοκα ανάλογα με τη δομή του φυσικού αντικειμένου
- Ένα ευέλικτο ψηφιακό αποθετήριο θα πρέπει να επιτρέπει την αποθήκευση όλων των ειδών ψηφιακών αντικειμένων μαζί με τα περιγραφικά και διαχειριστικά μεταδεδομένα τους
- Το αποθετήριο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη ψηφιακή διατήρηση των αντικειμένων, που είναι άμεσα συνυφασμένη με την πρόσβαση σε αυτά, δημιουργώντας το κατάλληλο «περιβάλλον» πρόσβασης

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

4

Οι έννοιες

- **ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ:**
είναι ο οργανισμός, ο οποίος έχει την ευθύνη για τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και διαχείριση ψηφιακών πόρων, καθώς και την αρμοδιότητα να τους καθιστά διαθέσιμους σε κοινότητες χρηστών, κατόπιν συνεννόησης μεταξύ του αποθετηρίου και του καταθέτη
- **ΑΞΙΟΠΙΣΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ:**
θεωρείται αυτό, το οποίο έχει στόχο να εξασφαλίσει την παροχή αξιόπιστης και μακροπρόθεσμης πρόσβασης στο υλικό, το οποίο διαχειρίζεται, όχι μόνο στο παρόν, αλλά και στο μέλλον.

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

5

Αποθετήρια ανοιχτού κώδικα (open source)

- Οι εφαρμογές ανοιχτού κώδικα προωθούν την αξιοπιστία και την ποιότητα του λογισμικού, υποστηρίζοντας την ανεξάρτητη αναθεώρηση και ταχεία εξέλιξη του πηγαίου κώδικα.
- Για να πιστοποιηθεί ένα προϊόν ανοιχτού λογισμικού, πρέπει η άδεια του προγράμματος να εγγυάται δικαιώματα ελεύθερης ανάγνωσης, διανομής εκ νέου, τροποποίησης και χρήσης του.
- Η ανάπτυξη της εφαρμογής αυτής έχει ως στόχο την προσφορά ποιοτικού προϊόντος στους χρήστες.
- Τα πνευματικά δικαιώματα των συστημάτων λογισμικού ανοιχτού κώδικα ανήκουν σε αυτόν που εργάστηκε για το τελικό αποτέλεσμα.

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

6

Χαρακτηριστικά λογισμικού ανοιχτού κώδικα

- Η ανάπτυξη του ξεκινά από κάποια συγκεκριμένη ανάγκη που διαμορφώνεται και συμπληρώνεται στην πορεία, καθώς αυξάνεται ο αριθμός των συμμετεχόντων στην ανάπτυξη του, έτσι οι αρχικές εκδόσεις μπορεί να μην καλύπτουν το σύνολο των αναγκών, όπως γίνεται σε ένα εμπορικό λογισμικό.
- Το λογισμικό ανοιχτού κώδικα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως λογισμικό που δίνει λύσεις σε συγκεκριμένες ανάγκες και όχι με προκατάληψη, ότι δηλαδή εξαιτίας του τρόπου εξαγωγής και διανομής του δεν είναι το ίδιο καλό με τα εμπορικά λογισμικά.
- Πρέπει να διατίθεται ελεύθερα για κάθε χρήση καθώς και σε όποιο χρήστη επιθυμεί να το προσαρμόσει στις ανάγκες του. Όλοι όσοι επιθυμούν πρέπει να εξυπηρετούνται.
- Για την ωφελιμότητα της επιστημονικής κοινότητας, πρέπει να παρέχει ελευθερία βελτίωσης και διάθεσης βελτιώσεων των προγραμμάτων στο κοινό.

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

7

Λογισμικά ανοιχτού κώδικα

- **Eprints:** Θεωρείται από τις κορυφαίες εφαρμογές διαχείρισης συλλογών ανοιχτής πρόσβασης διεθνώς. Έχει δημιουργηθεί από το University Southampton
- **Fedora:** Λογισμικό για τη διαχείριση και τη διάθεση ψηφιακού περιεχομένου που δημιουργήθηκε από την University of Virginia Library και το Cornell University
- **Dspace:** Είναι λογισμικό διαχείρισης ψηφιακών συλλογών ανοιχτού κώδικα που αναπτύχθηκε από τις βιβλιοθήκες του MIT και τα εργαστήρια της Hewlett-Packard. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιαδήποτε ψηφιακή συλλογή και οποιοδήποτε τύπο τεκμηρίου (κείμενο, μονογραφίες, διατριβές, συλλογές δεδομένων, εικόνες, αρχεία ήχου και video)
- **Arc source:** Από τα πρώτα λογισμικά ενιαίας αναζήτησης πληροφοριών από διαφορετικές συλλογές βασισμένο στο OAI (Open Archives Initiative) πρωτόκολλο. Εφαρμογή ανοιχτού κώδικα
- **Greenstone:** Λογισμικό υποστήριξης ψηφιακών βιβλιοθηκών. Η εγκατάσταση και χρήση του είναι κάτι παραπάνω από απλή. Εφαρμογή ανοιχτού κώδικα
- **OMEKA:** Λογισμικό για αποθήκευση, οργάνωση και διαχείριση ψηφιακών συλλογών

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

8

Δράσεις που αφορούν την τεχνική υποδομή ψηφιακών αποθετηρίων

Η οργάνωση και λειτουργία των αποθετηρίων αφορά σε ένα σύνθετο σύνολο δράσεων:

- την επιλογή πλατφόρμας λογισμικού αποθετηρίων
- τις αναγκαίες επεκτάσεις στην εν λόγω πλατφόρμα
- τη συγκέντρωση και ψηφιοποίηση του υλικού
- την επιλογή τύπων και μορφών περιεχομένου
- το χειρισμό νομικών θεμάτων και πνευματικών δικαιωμάτων
- τον προσδιορισμό σχημάτων μεταδεδομένων
- την επικοινωνία με τους ερευνητές μέχρι την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών λογισμικού και συστημάτων

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

9

Ελληνικός χώρος

- 10 από τα 23 Ελληνικά Πανεπιστήμια και 4 από τα 16 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα έχουν αναπτύξει το δικό τους ψηφιακό αποθετήριο
- Υπάρχουν και άλλα (π.χ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Ηπείρου, ΤΕΙ Σερρών) που χρησιμοποιούν το ψηφιακό αποθετήριο «Αρτεμις» του ΣΚΕΑΒ
- Στα ψηφιακά αποθετήρια των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων έχουν καταχωρηθεί περίπου 3.500 διατριβές, 7.300 μεταπτυχιακές εργασίες και 1.000 πτυχιακές εργασίες
- Το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΚΤ) περιέχει 15.500 διατριβές

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

10

Τεχνικά ζητήματα

- Χρησιμοποιείται κυρίως λογισμικό ανοιχτού κώδικα (DSpace, Eprints, Fedora, Dienst, CDSWare).
 - 7 από τα 16 Ιδρύματα που υποστηρίζουν Ψηφιακό Αποθετήριο χρησιμοποίησαν το λογισμικό Dspace
- Τα κριτήρια επιλογής του λογισμικού είναι κυρίως:
 - υποστηριζόμενα πρότυπα μεταδεδομένων και διαλειτουργικότητας
 - διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι
 - απλότητα στην εγκατάσταση
 - δυνατότητες της τεχνικής ομάδας υποστήριξης του αποθετηρίου

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

11

Τεχνικά ζητήματα

Πρότυπα τεκμηρίωσης

- Για την περιγραφή του υλικού χρησιμοποιείται κυρίως το Dublin Core και σε ελάχιστες περιπτώσεις το MARC21
- Στις περισσότερες περιπτώσεις τα πεδία που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή του υλικού δεν ξεπερνούν τα 10
- Αν και τα πεδία που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή του υλικού είναι στην πράξη παρόμοια σε όλα τα αποθετήρια, δεν είναι κοινά ούτε συμπληρώνονται με τους ίδιους κανόνες
- Για την καθιέρωση των όρων (θέματα και ονόματα) δεν υπάρχει κοινή πολιτική

Πρότυπα διαλειτουργικότητας

- Υποστηρίζεται ευρέως το πρωτόκολλο OAI-PMH και το Z39.50
- Με εξαίρεση το περιβάλλον «Αρτεμις», δεν υποστηρίζεται επικοινωνία ανάμεσα στα αποθετήρια

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

12

Αξιόπιστο ψηφιακό αποθετήριο

Ορισμός που προτείνεται από την κοινοπραξία RLG:

«ένα **αξιόπιστο** ψηφιακό αποθετήριο είναι αυτό που έχει ως αποστολή να προσφέρει **πρόσβαση σε βάθος χρόνου** σε ψηφιακούς πόρους προς συμφέρον των τωρινών και μελλοντικών χρηστών. Το αποθετήριο αυτό βασίζεται σε σύστημα που έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με **κοινά πρότυπα και συμβάσεις**, ώστε να επιτυγχάνει την **απρόσκοπτη διαχείριση, πρόσβαση και ασφάλεια του αποθηκευμένου υλικού**. Επίσης **καθιερώνει μεθοδολογίες** για εκτίμηση του συστήματος και **ικανοποιεί τις απαιτήσεις** της κοινωνίας που εξυπηρετεί. Τέλος οι **πολιτικές, οι πρακτικές** και η **λειτουργικότητα** του συστήματος είναι συνιστώσες μετρήσιμες και ελεγχόμενες».

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

13

Απαιτήσεις ενός αξιόπιστου ψ.α.

- Να αποδέχεται την ευθύνη της μακροπρόθεσμης διατήρησης των ψηφιακών αντικειμένων και προς όφελος των χρηστών του
- Να έχει ένα σύστημα οργάνωσης, το οποίο να υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα, όχι μόνο του αποθετηρίου, αλλά και της ψηφιακής πληροφορίας της οποίας είναι υπεύθυνο
- Να παρουσιάζει οικονομική ευθύνη και βιωσιμότητα
- Το σύστημά του να είναι σχεδιασμένο σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα και κανόνες, ώστε να εξασφαλίζει τη διαρκή διαχείριση, πρόσβαση και ασφάλεια του κατατιθέμενου υλικού
- Να καθιερώνει μεθοδολογίες για την αξιολόγηση του συστήματος (αν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών)
- Να ακολουθεί τις υποσχέσεις του, σε θέματα ευθυνών απέναντι στους καταθέτες και στους χρήστες με ανοιχτό και κατηγορηματικό τρόπο
- Να εφαρμόζει πολιτικές και πρακτικές

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

14

Χαρακτηριστικά αξιόπιστων ψ.α

- Συμμόρφωση με το μοντέλο αναφοράς του Open Archival Information System (OAIS) για τη διατήρηση
- Διοικητική υπευθυνότητα
- Οργανωσιακή ζωτικότητα
- Οικονομική ανάπτυξη
- Τεχνολογική και διαδικαστική καταλληλότητα
- Ασφάλεια συστήματος
- Ευθύνη για τις διαδικασίες

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο: Πολιτισμική
Τεχνολογία, 2015

15

Ψηφιακή διατηρησιμότητα

- **Digital preservation**, ορίζεται ως το πλαίσιο των ενεργειών που γίνονται για:
 - τη μακροχρόνια συντήρηση των ψηφιακών δεδομένων, που απαιτούνται για την αναπαραγωγή εφάμιλλου με το πρωτότυπο αντιγράφου
 - τη διαρκή πρόσβαση στα περιεχόμενα του αντικειμένου κατά το πέρασμα του χρόνου και τις διαρκείς τεχνολογικές εξελίξεις
- Δεν αφορά μόνο στο να διατηρηθούν τα ψηφιακά αντικείμενα ασφαλή και χρησιμοποιήσιμα, αφορά όλο τον κύκλο εργασιών της «ψηφιακής επιμέλειας» (από τη δημιουργία ή την πρόσκτηση στη συντήρηση, πρόσβαση και επαναχρησιμοποίηση)

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

16

Οργανωτικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α.

Οι **παράγοντες**, που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι οι εξής:

1. Το ευρύτερο πεδίο των συλλογών
2. Η διοίκηση, όσον αφορά τη διατήρηση και τον κύκλο ζωής των ψηφιακών τεκμηρίων
3. Το εύρος των εμπλεκομένων
4. Η ιδιοκτησία του υλικού και άλλα νομικά θέματα
5. Το κόστος των επιπτώσεων

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

17

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α.

Διαπραγμάτευση των κατάλληλων πληροφοριών

Θα πρέπει να καλύπτει τα εξής:

- Νομικά θέματα
- Θέματα διατήρησης των μεταδομένων
- Θέματα ελέγχων αυθεντικότητας
- Θέματα δημιουργίας και τήρησης αρχείων με επαρκή τεκμηρίωση, όσον αφορά τις συναλλαγές μεταξύ του καταθέτη-δημιουργού και του αποθετηρίου

Για την πραγματοποίηση των παραπάνω ευθυνών απαιτούνται:

- Συμφωνημένες και καλά τεκμηριωμένες πολιτικές, ως προς το τι θα επιλεγεί να αποθηκευτεί
- Αποτελεσματικές διαδικασίες και χρονοδιαγράμματα, όσον αφορά την απόκτηση των πνευματικών δικαιωμάτων, όχι μόνο για τη μεσοπρόθεσμη και άμεση πρόσβαση, αλλά και για τη διατήρηση
- Κατανητά πρότυπα μεταδομένων
- Διαδικασίες και συστήματα για τη διασφάλιση της αυθεντικότητας του υλικού προς ενσωμάτωση

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

18

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α.

Κατοχή απαραίτητου ελέγχου πληροφοριών

- Ανάλυση του ψηφιακού περιεχομένου
- Διακανονισμοί για συνεχή πρόσβαση
- Εξακρίβωση των μεταδομένων
- Μοναδική και μόνιμη αναγνώριση αντικειμένων
- Έλεγχος αυθεντικότητας και ακεραιότητας

Για να πραγματοποιηθούν τα παραπάνω απαιτούνται:

- Λεπτομερειακή ανάλυση ενός αντικείμενου ή μιας ομάδας αντικειμένων, με σκοπό τον προσδιορισμό των σημαντικών ιδιοτήτων τους
- Επιβεβαίωση και δημιουργία βιβλιογραφικών και τεχνικών μεταδομένων, καθώς και τεκμηρίωση για την υποστήριξη της μακροπρόθεσμης διατήρησης και πρόσβασης στο ψηφιακό αντικείμενο
- Ένα σύστημα μοναδικής αναγνώρισης

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

19

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α.

Καθορισμός της κοινότητας του αποθετηρίου

- Για την ικανοποίηση αυτής της ευθύνης απαιτούνται:
 - Ανάλυση και τεκμηρίωση της κοινότητας του αποθετηρίου, καθώς και των πιθανών αναγκών και τρόπων πρόσβασης στο μέλλον
 - Κοινή κατανόηση των κοινοτήτων, που θα εξυπηρετηθούν, όταν πρόκειται για αποθετήρια, τα οποία συνεργάζονται

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

20

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α *Ακολουθώντας τεκμηριωμένες πολιτικές και διαδικασίες*

- Πολιτικές που αφορούν την ανάπτυξη συλλογών
- Πολιτικές για τον έλεγχο πρόσβασης σε όλα τα επίπεδα (περιλαμβάνονται η πιστοποίηση των χρηστών και των τεκμηρίων)
- Πολιτικές για αποθήκευση του υλικού. Σε αυτές περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες που γίνονται με εξωτερικούς προμηθευτές
- Πολιτικές που καθορίζουν την κοινότητα του αποθετηρίου
- Ένα σύστημα για ανανέωση των πολιτικών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται, ώστε να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις ή τις αλλαγές στην κοινότητα του αποθετηρίου
- Σύνδεσμοι ανάμεσα στις πολιτικές και τις διαδικασίες, που να επιτρέπουν την εύκολη εφαρμογή τους ανάμεσα σε ετερογενείς συλλογές

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

21

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α *Καθιστώντας την πληροφορία προσβάσιμη στην επιθυμητή κοινότητα*

Πρέπει να καλύπτονται τα εξής:

- Ανακάλυψη των πόρων
- Αυθεντικότητα
- Νομικά θέματα
- Υποστήριξη χρηστών
- Τήρηση αρχείων

Για την ικανοποίηση των παραπάνω απαιτούνται:

- Ένα σύστημα ανακάλυψης πόρων
- Κατάλληλοι μηχανισμοί για τον έλεγχο αυθεντικότητας των ψηφιακών αντικειμένων
- Μηχανισμοί ελέγχου πρόσβασης σε σχέση με τις άδειες και τους νόμους
- Προγράμματα υποστήριξης των χρηστών

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

22

Λειτουργικές ευθύνες αξιόπιστου ψ.α *Υλοποίηση σωστών πρακτικών για τη δημιουργία ψηφιακών πόρων*

Αν τα ψηφιακά αποθετήρια ενσωμάτωναν πρότυπα για τη δημιουργία των ψηφιακών αντικειμένων:

- θα μπορούσαν να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας
- να μειώσουν το κόστος
- να εξασφαλίσουν τη δημιουργία πλούσιων ψηφιακών πηγών, που αξίζουν τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και πρόσβαση

Είναι σημαντικό να εμπλακεί και η κοινότητα του αποθετηρίου, αλλά και οι προμηθευτές του λογισμικού

Απαιτούνται:

αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την ενσωμάτωση των σωστών πρακτικών για τους δημιουργούς και τους παρόχους του περιεχομένου

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

23

Τεχνολογίες που επιτρέπουν την αξιοπιστία

- Ταυτοποιητές (Persistent Identifiers): URN
- Παρακολούθηση αλλαγών (Audit Trails)
- Ψηφιακή υπογραφή (Digital signature)

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

24

Συμπεράσματα

- Ένα αξιόπιστο ψηφιακό αποθετήριο είναι κάτι παραπάνω από έναν απλό οργανισμό, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διατήρηση και την αποθήκευση των ψηφιακών τεκμηρίων.
- Κύριος στόχος και αποστολή του ψηφιακού αποθετηρίου είναι η παροχή αξιόπιστης και μακροπρόθεσμης πρόσβασης στους ψηφιακούς πόρους, τους οποίους διαχειρίζεται, με σκοπό την ικανοποίηση της κοινότητάς του, όχι μόνο στο παρόν, αλλά και στο μέλλον.
- Κάποιοι οργανισμοί μπορούν να επιλέξουν να αναλάβουν όλες τις ευθύνες, που αφορούν στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου τοπικού συστήματος, ενώ άλλοι να επιλέξουν να μοιραστούν τις ευθύνες αυτές με έναν τρίτο οργανισμό.
- Οι οργανισμοί, που θέλουν να δημιουργήσουν ψηφιακά αποθετήρια, πρέπει να χτίσουν την απαραίτητη εμπιστοσύνη μέσα από αξιόπιστες πρακτικές.
- Υπάρχει μεγάλη ανάγκη για περαιτέρω συζήτηση σε θέματα σχετικά με τον έλεγχο αυθεντικότητας, τη χρήση μόνιμων ταυτοποιητών και τη χρήση μεταδεδομένων, τα οποία είναι όλα εξίσου σημαντικά για τη μακροπρόθεσμη αξιοποίηση των ψηφιακών συλλογών.

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

25

Χρηστικότητα-ευχρηστία του συστήματος

- Ο Nielsen (1993, 26) όρισε τη χρηστικότητα ως το σύνολο πέντε διαφορετικών μετρήσιμων στοιχείων:
 - ευκολία εκμάθησης του συστήματος
 - αποδοτικότητα
 - ευκολία απομνημόνευσης λειτουργιών
 - αριθμός λαθών
 - ικανοποίηση χρηστών
- Ένας πιο γενικός και ευρύς ορισμός του όρου αναφέρεται από τους Meech και Schaffer (2004, 137). Η χρηστικότητα ορίζεται ως «η ευκολία με την οποία κάποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα εργαλείο ή ένα αντικείμενο ...[και η χρήση του] επηρεάζεται από την εμπειρία που έχει ο χρήστης με το αντικείμενο αυτό, τις συνήθειές του και τις εμπειρίες του γενικότερα»

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

26

Προβληματισμοί – θέματα προς συζήτηση

- Απώλεια συντονισμού στις δράσεις που γίνονται για την ανάπτυξη των συστημάτων αυτών
- Καμία εθνική στρατηγική για τη χρήση ενός συγκεκριμένου λογισμικού ανά κοινότητα
- Απουσία κοινής οδηγίας ή υποχρέωσης των υπευθύνων για κατάθεση υλικού
- Ακόμα και μέσα στους ίδιους τους οργανισμούς δεν ακολουθούνται κοινές πολιτικές ανάπτυξης και υποστήριξης αποθετηρίου (ψηφιακού ή ιδρυματικού)
- Είναι ανεξάρτητο το ψηφιακό αποθετήριο με το ιδρυματικό αποθετήριο;
- Μπορεί ένα σύστημα διαχείρισης μουσείου να θεωρηθεί αποθετήριο (ή αντίστοιχα μιας βιβλιοθήκης);
- Εκπαίδευση χρηστών – καταθετών πάνω σε θέματα συγγραφής εργασιών (νομική συμβουλευτική)

Εκπαιδευτική ημερίδα, 2015

27